

T.C.

İZMİR

5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/1472

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI)

: ÜYESİ

ADINA EĞİTİMCİLER

BİRLİĞİ SENDİKASI

VEKİLİ

: AV. GAYE PAMUK

-UETS[16679-76485-31690]

KARŞI TARAF (DAVALI)

VEKİLİ

İSTEMİN ÖZETİ

:

ili,

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

bünyesinde okul öncesi öğretmeni olarak görev yapan davacı tarafından, 2025 yılı Norm Kadro Fazlası Öğretmenlerin Yer Değiştirmeleri kapsamında resen ili, ilçesi İlkokuluna atanmasına ilişkin 08/09/2025 tarih ve 4672 sayılı işlemin; eşinin ilçesinde özel sektörde çalışmakta olduğu, eş durumu mazeretiyle ilçesine atandığı, 14 aylık bebeği bulunduğu, dava konusu resen atama işlemiyle atamasının yapıldığı okul ile ikametgah adresi arasının 130 km olduğu, bu atamanın gerçekleşmesi halinde aile bütünlüğüne zarar verileceği ileri sürülerek iptaline ve yürütmesinin durdurulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ

: Davacı

ilinde görevli iken aile birliği mazereti

nedeniyle tercihlerine puan üstünlüğüne göre yerleşemediğinden ve il genelinde değerlendirileceği yönünde beyanı alındığından, mazeret ilçe grubunda norm kadro fazlası olarak değerlendirilerek ilçe grubunda bir eğitim kurumu normu ile ilişkilendirilmesi, mümkün değil ise il genelinde bir eğitim kurumu normu ile ilişkilendirilmek üzere Bakanlıkça il emrine atandığı, mazeret ilçesinin olması nedeniyle de Valilikçe İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü emrine atandığı, davacının hizmet puanı itibarıyla norm kadro fazlası olduğu, davacının görev yaptığı ilçesinin 1. ilçe grubuna dahil olduğu, bu ilçe grubunda okul öncesi alanında 37 kontenjan bulunduğu, davacının 4 kurumu tercih ettiği, ancak puan üstünlüğüne göre atamasının gerçekleşmediği, il genelinde ise alanında 2 kontenjan bulunduğu, davacının tercihte bulunmadığı, tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 5. İdare Mahkemesince dava dosyası incelenerek, yürütmenin durdurulması istemi hakkında işin gereği görüldü:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında; idari mahkemelerin, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri hükme bağlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin "**İhtiyaç ve norm kadro fazlası öğretmenlerin yer değiştirmeleri**" başlıklı 53. maddesinin 3. fıkrasında; "Öğretmenlerden; herhangi bir nedenle istihdam alanı daralanlar ile görevli oldukları eğitim kurumlarında alanlarında norm kadro sayısı azalanlar, hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılacak değerlendirme sonucunda hizmet puanı en az olandan başlamak üzere norm kadro fazlası olarak belirlenir. Hizmet puanının eşitliği hâlinde sırasıyla; öğretmenlikteki hizmet süresi daha az olan,

T.C.

İZMİR

5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/1472

öğretmenliğe daha sonra başlayan norm kadro fazlası olarak belirlenir. Hizmet puanlarının hesabında yer değiştirme başvurularının son günü esas alınır. Norm kadro fazlası olarak belirlenen öğretmenler; öncelikle görevli oldukları yerleşim yerindeki ya da ilçedeki eğitim kurumları olmak üzere il içinde alanlarında norm kadro açığı bulunan eğitim kurumlarına tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre atanır. " hükmü ile aynı yönetmeliğin 53/5 maddesinde; "(5) Bu madde kapsamında il içinde yapılan atamalarla fazlalığın giderilememesi durumunda fazlalık, il içinde zamana bağlı olmaksızın yapılacak yer değiştirmelerle giderilir. Bu şekilde yapılacak yer değiştirmeler, duyurusu yapılan eğitim kurumlarına öğretmenlerin tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılır. Fazla konumdaki öğretmenlerden herhangi bir kuruma atanmak üzere başvuruda bulunmayanlar ile tercihlerine atanamayanların görev yerleri, il içinde valiliklerce resen belirlenir" hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacının ili, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde okul öncesi öğretmeni olarak görev yapmaktayken Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerin Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin 53. maddesi kapsamında Valiliği tarafından norm fazlası öğretmenlerin belirlenmesi ve yer değiştirmelerine ilişkin duyuru yapıldığı, yapılan duyuru sonucunda norm fazlası öğretmenlerin atamalarının gerçekleştirildiği, ilgili yönetmelik doğrultusunda davacının da göre tığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünde norm fazlası olarak belirlenmesi sonucunda ili, ilçesi, İlkokuluna atanması üzerine söz konusu atama işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Anayasanın 13. maddesinde, " Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.", 5. maddesinde, "Devletin temel amaç ve görevleri, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.", 20. maddesinin birinci fıkrasında, "Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.", 41. maddesinde, "Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar. Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir. Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır." hükümleri bulunmaktadır.

Anayasa Mahkemesi, Nurbaki Fikri Başvurusuna ilişkin 11/10/2018 tarihli, Başvuru No:2014/2502 sayılı kararında, "47. Kamu hizmetinin niteliği gereği bazı kamu görevlilerinin belirli aralıklarla başka yerlere, bazen de başka kurumlara atanmaları zorunlu olabilir. Bu konuda idareye belirli bir takdir alanı tanınması gerektiği tabiidir. Bu bağlamda kişilerin birtakım mazeretler çerçevesinde başka yere atanma konusunda talep hakları var ise de atamaya ilişkin mazeretlerini dikkate alarak talepleri değerlendirip karara bağlayacak olan idaredir. İdarenin kendi mevzuatı çerçevesinde, ifa edilen kamu hizmetinin gereklerini, insan kaynaklarının verimli kullanılmasını, teşkilat yapısının elverişliliğini ve benzeri faktörleri dikkate alması kaçınılmazdır. Zira kamu hizmetinin sağlıklı ve kesintisiz bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli tedbirleri almak, ilgili idarenin öncelikli görevi ve sorumluluğudur (İhsan Asutay, § 39).

48. Bununla birlikte pozitif yükümlülükler kapsamında, kamu görevlilerinin atanması veya nakil işlemlerinde gözetilen kamusal yarar ile bireyin aile hayatına saygı hakkından

5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/1472

yararlanmasındaki bireysel çıkar arasında makul bir dengenin kurulması gereklidir. Elbette ki her atama veya görevlendirme işleminde olayın kendine özgü koşullarının gözetilmesi gerekir. Ancak devletin söz konusu dengeyi sağlayamaması durumunda aile hayatına saygı hakkının özünün zedelenebileceği gözden kaçırılmamalıdır." denilmiştir.

Bilindiği gibi, ölçülülük ilkesi *elverişlilik*, *gereklilik* ve *orantılılık* olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. *Elverişlilik* öngörülen müdahalenin ulaşmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını, *gereklilik* ulaşmak istenen amaç bakımından müdahalenin zorunlu olmasını, yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ulaşılmasının mümkün olmamasını, *orantılılık* ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir.

Ölçülülüğün üçüncü alt ilkesi olan orantılılık, kamu yararının korunması ile bireyin hak ve özgürlükleri arasında adil bir dengenin sağlanmasını gerektirmektedir. Öngörülen idari tedbirin bireyi olağan dışı ve aşırı bir yük altına sokması durumunda müdahalenin orantılı ve dolayısıyla ölçülü olduğundan söz edilemez. Bu itibarla davacının fiili veya tasarrufa neden olan durumu ile tesis edilen işlemin sonuçları kıyaslanarak ölçülülük ilkesi bakımından ele alınması gerekmektedir.

Uyuşmazlık konusu ola da davacının küçük çocuğunun bulunduğu, eşinin ilçesinde bulunan A.Ş." adlı firmaya ait fabrikada 2019 yılından beri operatör olarak görev yapmakta olduğu ve iki ilçe arasındaki mesafenin de yaklaşık 120 kilometre olduğu göz önünde bulundurulduğunda, görev yaptığı okulda yapılan norm düzenlemeleri kapsamında norm fazlası olarak tespit edilmesine ilişkin idarece yapılan değerlendirmede işlem tarihi itibarıyla hukuka aykırılık bulunmamakta ise de, görev yaptığı ilçesinden ilçesine atanmasına yönelik kararda davacı bakımından ilçeler arasındaki mesafe ve büyükşehir şartlarındaki ulaşım ve yaşam şartları noktasında ölçülülük ilkesinin ihlal edildiği sonucuna varıldığından, davacının norm fazlası olarak belirlenmesi sonucunda aile bütünlüğü ve ulaşım hususlarının da dikkate alınarak makul mesafede bir okula atama yapılması gerekirken işbu hususların dikkate alınmaması sonucunda davacı ve ailesi bakımından mağduriyet doğuracak ve kamu-birey menfaati arasındaki dengeyi bozacak nitelikte yapılan atama işleminde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Öte yandan; davacının yaşadığı ve atandığı ilçeler arası mesafe dikkate alındığında işlemin uygulanmasının telafisi güç zararların doğumuna yol açabileceği açıktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 sayılı Kanunun 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütülmesinin durdurulmasına**, kararın tebliğinden itibaren (7) gün içerisinde İzmir Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere 30/10/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

